

Katolikus Kaszinót akarnak a szatmári egyházközség hívei

„Olyan otthon kell nekünk, ahol a templomon kívül fejleszthetjük az összetartás érzését”

Szatmár. Saját tud. A szatmári belvárosi római katolikus egyházközség vasárnap délszólott, a katolikus elemi iskola egyik földszinti termében tartotta meg közgyűlését Ilosvay Lajos apát-kanonok-plébános elnöke alatt. A közgyűlés lefolyása szomorú, de egyben vígasztaló is volt. Szomorúnak mondhatjuk azért, mert a hívek közül alig ötvenen voltak kíváncsiak az egyházközség belső életére és a katolikus elemi iskolának, mint a hitélet melegegyének további sorsára. Szatmáron ugyanis a Cuza Voda-utcában áll az a több mint négyszázéves ódon épület, amelyben a katolikus elemi iskola székel. Az iskola fenntartására Meszlényi Gyula püspök fejedelmi alapítványt tett, amelynek kamataiból bőségesen fedezhették a kiadásokat. Az alapítvány azonban a háború viharában elveszett és ezt a nélkülözhetetlen intézményt ma a híveknek kellene fenntartani. Erre a célra szolgálnak az egyházi adók. A szatmári katolikus társadalom zöme azonban még mindig nem tudott szabadulni azoknak az időknek a hatása alól, amikor az egyház maga gondoskodott intézményeiről, sőt a szegényebb családokról is. Nem akarják belátni, hogy a leszegényedett, vagyon nélkül álló egyház támogatására szorul és az iskolákat, amelyek hitünket és nyelvünket őrzik, a magunk vállain kell továbbadni az utókoroknak.

Ezeket az igazságokat Ilosvay Lajos apát-kanonok-plébános elnöki megnyitójában is szóvá tette. Kérte a közgyűlés közönségét, fejtsenek ki apostoli munkát, legyenek kovászok, hogy a hívek tömegét a tespedtségéből felrázhasák.

Az elnöki megnyitó nyomán olyan lelkes munkakészség támadt a közgyűlés résztvevői körében, amely több életrevaló indítványt eredményezett. Mivel a Wiesler Mihály tanító által előterjesztett elszámolások és pénzügyi jelentések, valamint a két évi gazdasági tapasztalatok nyomán összeállított költségvetési tervezet világosan megmutatta a tarthatatlanná vált helyzetet, elsőnek Pataky László garasztulajdonos ajánlott megszüveendő megoldást. Kérte, küzdjön le a vezetőség minden akadályt és különböző összejövetelekre hívja össze az egyházközség tagjait. Ebből két előny származik: a jövedelemből fedezni lehet az iskola kiadásait és az összetartás fejlesztésére is adódik alkalom. Glatz József dr. mint az adókielölő bizottság vezetője, a bizottság munkájáról ad felvilágosításokat. Gárdos László a Katolikus Kaszinó létesítésének ügyét teszi szóvá. Tempfli István nagyobb beszédében mutat rá a Katolikus Kaszinó mielőbbi megvalósításának szükségességére.

XII-ik PIUS pápa

Öszentsége

magasztos, lélekemelő beszédei, amelyeket pápai legátusi minőségében az az eucharisztikus vilákkongresszuson elmondott, valamint a róla és magáról a kongresszusról készült több száz gyönyörű

mélynyomatu fénykép emelik az

EUCCHARISZTIKUS EMLÉKALBUM

értékét, mely nemrég került Romániában forgalomba és amely megrendelhető az

ECCLESIA könyvkereskedésben

Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 1

A díszes kiállítású album ára 420 lei, plus 30 lei portó.

A nagy érdeklődésre való tekintettel még ma adja fel megrendelését.

— Olyan otthon kell nekünk, — mondta, — ahol a templomon kívül is fejleszthetjük az összetartás érzését. Ennek a tervnek a megvalósítása azért is könnyű, mert a Kaszinónak már saját épülete van, csak éppen a berendezés hiányzik.

Dr. Glatz József, az egyháztanács világi elnöke kijelenti: *biztos abban, hogy a berendezéssel járó kiadásokat egyenként vállalják a tehetősebb egyházközségi tagok. A maga részéről bejelenti, hogy a kiadások első részét magára vállalja.* A közgyűlés ezt nagy lelkesedéssel tudomásul veszi. A Katolikus Kaszinó

A spanyol nemzeti csapatok megkezdették a végső támadást a maradék köztársasági területek ellen

A madridi védelmi tanács elhatározta a megadást Franco követelése értelmében Madrid várja a nemzetiek bevonulását

Burgosból jelentik: Vasárnap a nemzeti spanyol csapatok megkezdtek a támadást a köztársasági Spanyolország ellen. A kordobai szakaszon a nemzeti csapatok gyors menetelésben haladnak előre Madrid felé. A köztársasági haderő megkísérli az ellenállást, de néhány napon belül felborul az egész köztársasági front. A nemzeti csapatok a többi részekben is megindítják az általános támadást, mivel a Madriddal folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre.

Vasárnap Madriddól egy újabb repülőgép érkezett Burgosba s a köztársasági védelmi tanács két megbízottját hozta. A megbízottak este 18 órakor visszautaztak.

Három távirat a megadásról.

Madriddól jelentik: Del-Río-Juan, a nemzetvédelmi tanács titkára vasárnap a madridi rádióban bejelentette, hogy a spanyol köztársasági és a nemzeti kormány között megindult tárgyalások vasárnap este 6 órakor megszakadtak. Del-Río-Juan a rádióbeszédében felolvasott három táviratot is. Az elsőben a nemzetvédelmi tanács közölte, hogy Burgosba elküldi repülőit Madrid jelképes átadására s kéri az idő megállapítását, hogy Burgosban mikor fogadják a repülőgépeket. A második táviratban ismét a nemzetvédelmi tanács vasárnap reggel ezt a közlést tette: „Lehetséges, hogy még ma délután megtörténik az átadás.” A harmadik távirat Burgosból érkezett válasz, mely ezt mondja: „Új támadásunk megindult, a köztársaságiak tüzzék ki a fehér zászlókat a megadás jeléül.” Del-Río-Juan beszéde végén felhívást intézett a köztársasági Spanyolország lakosságához, hogy nyugodtan várják be a fejleményeket és egyéni akciót ne kezdeményezzen.

A volt vörös kormány egyes tagjai kéri, hogy a nemzetiek bevonulása előtt menekülhessenek.

Londonból jelentik: A Times burgosi közlése szerint Franco altábornagy a madridi küldöttek elé a következő követeléseket állította: 1. A köztársasági Spanyolország elismeri a nemzeti kormányt és Franco államfői teljhatalmát. 2. A köztársaságiak azonnal lefegyverzik seregeiket. 3. Elhagyják az összes robbanóanyagokat, melyeket Madrid középületei felrobbantására helyeztek el azesetre, ha a nemzeti csapatok bevonulnak.

megvalósítása most már az egyháztanács feladata.

A Legényegylettel kapcsolatban különböző felszólalások hangoztak el, amelyekre Linzenbold Ferenc és Brendli József segédlelkészek válaszoltak. Ilosvay Lajos apát-kanonok-plébános kijelentette, hogy a Legényegylet, különösen az utóbbi időben, nagyon szép munkát fejt ki. A közgyűlés ezután megállapította, hogy a Legényegylet helysége kicsiny és ebben a tekintetben a Katolikus Kaszinóval közös megoldást ajánl.

A közgyűlés dr. Göbl Zoltán felszólalására hozzájárult ahhoz, hogy a kulturális bizottságot kiegészítsék.

Ilosvay Lajos apát-kanonok-plébános a jegyzőkönyv hitelesítésére Pataky B. Józsefet és Pataky Lászlót kérte fel, majd a közgyűlést, miközben a tagok a Katolikus Kaszinó mellett tüntettek és az apát-kanonok-plébánost éltették, lelkesítő szavakkal bezárja. (b. i.)

A lap értesülése szerint a köztársasági megbízottak e követeléseket elfogadták. Kérték azonban, hogy a vörös kormány egyes tagjai menedékkjoggal eltávozhassanak Madriddól, mielőtt a nemzeti csapatok oda bevonulnának. E kívánalom teljesítése még függőben maradt.

Gyergyóremetén is fogyasztási és értékesítő szövetkezetet alakítottak

Csikszereda. Saját tud. Örömmel értesülünk, hogy a mintegy nyolcezer lelket számláló Gyergyóremete székely község csutakfalvi „tízese”-ben kétszáz üzletrészen felüli számban lejegyzett értékkel fogyasztási és értékesítő-szövetkezet alakult. Az alakuló közgyűlés után az igazgatóság és felügyelőbizottság ülést tartott és megválasztotta a tisztikart. Igazgatóelnök Laczkó Ádám lett, alelnök Iváncson F. Antal, felügyelőbizottsági elnök Portik Lukács József, alelnök Antal József Péter, ügyvezető-könyvelő Portik Gy. János, pénztárnok, Pushás B. Jenő. Itt említjük meg, hogy ezidőszent a megye 61 községéből csupán kilencben van működő fogyasztási és értékesítő szövetkezet, míg tízenkilencben felszámolás alatt van.

Amilyen lelkesedéssel alakulnak erdőgazdasági szövetkezetek mind gyakrabban a székely közbirtokosságok keretében, annál elszomorítóbb ez a tünet. A fogyasztási és értékesítő szövetkezetek ugyanis a lakosság minden rétegének közvetlenül állanak rendelkezésére olyan nélkülözhetetlen árucikkkel, melyeket nap mint nap be kell szerezni a mindennapi megélhetéshez. Nem ártana, ha népnévelőink ilyen természetű szövetkezetek létesítésére is mozgalmat indítanának.

A XV. század lángszavú szerzetese,

SAVONAROLA

ma is az igazság erejével ható, mely zengésű verseit fordította magyarra és gyűjtötte kötetbe

PAKOCS KÁROLY

Az irodalomtörténeti érdekességű kötet ára mindössze 30 Lei

Mussolini ünnepi beszéde a fasizmus huszéves fennállása alkalmából

Háromszázezer főnyi tömeg a gyűlésen — Az olasz vezér kárhóztatta a hazug pacifizmust, de Olaszországra nézve szükségesnek mondotta a hosszú békét — A tengelyhatalmak a kihívásra ellenlámadással felelnek — Tunis, Dzsibuti és a Suez-csatorna Olaszország követelése Franciaországtól

Rómából jelentik: Világszerte óriási érdeklődés előzte meg Mussolini vasárnap délelőtt megtartott beszédét. A méreteiben hatalmas Forum Mussolinin erre az alkalomra mintegy háromszázezer fasiszta gyűlt össze. A Fasiszta megalkotásának 20-ik évfordulóján Olaszország minden városából eljöttek a régi és az új fasiszta szervezetek küldöttségei, a sebesültek, a rokkantak és a frontharcosok küldöttségei. A Forum Mussolinit tizenkilenc sávra osztották. A tér baloldalán hatalmas lépcsőzet állt. A tribünön foglaltak helyet a fasiszta kormány tagjai, a német nemzeti szocialista-párt küldöttsége, Ley birodalmi munkaszolgálati főnök vezetésével, valamint Franco tábornok nemzeti Spanyolországának küldöttsége Quenta tábornok vezetésével. Külön csoportot alkottak a San-Sepol-Cristi tagjai, akiknek a szövetsége 1919-ben megalakította az első harci fasisztát.

Olasz időszámítás szerint 11 óra 40 perckor jelent meg Mussolini a lépcsőzet tetején a tömeg üdvözlésére. Pontosan háromnegyed 12-kor kezdte meg beszédét.

A beszéd fontosabb részei így hangzottak: — Bajtársak! Az első harcok bajtársai! A fasizmus első küzdője! Eljöttem közelebb, hogy szavamot hallgassátok, hogy szemetekbe néztek és felidéztek azokat a napokat, amelyek örökké feledhetetlenek számunkra. 1919 március 23-án emeltük először az ég felé a fasizmus fekete zászlóját, hogy harcoljunk Európa újjászületéséért, minden tehetetlen és gyenge kormány ellen. E zászló mellett tömegesen estek el emberek, Olaszország városaiban és útjain, Afrikában és Spanyolországban. Emléküket örökké a szívünkbe zártuk. Lehet, hogy néhányan elfáradtak, kiálltak a sorból, de én tudom, hogy az első fasiszta harcosai, ha szükség van rá, ma is készek fegyvert ragadni és gépkocsikra szállni. Megmondtam már és ma újra mondom:

A mi forradalmunk még nem ért véget, sőt az erkölcs, a jellem és a társadalomalakítás szempontjából csak most kezdődik.

— Amit tettünk, óriási méretű volt és fenn fog maradni örökké a történelemben. Nem az én feladatam, hogy összefoglaljam eredményeinket, ezt a feladatot másokra bízom. De elég összehasonlítanom az 1919. évi gyenge és hanyatott, inkább legyőzött, mint győző államhoz hasonló Olaszországot, amelyet a bolsevizmus mélyen már kikezdett, — a mai egészséges, fegyvermezett, harcias, tettekre és legyőzhetetlen Olaszországgal.

— Küzdöttünk a világháború után is és Európa az afrikai és a spanyol háború után azt gondolta, hogy kölcsönre van szükségünk. És ez a kölcsön, szerintük, csak angol kölcsön lehetett. A demokrácia jóslatain, hogy a fasizmus el fog vérezni kölcsön nélkül, — csak nevetni tudunk. (A hatalmas tömeg itt éles füttykoncertbe kezdett.) Ugy látszik, hogy ma a rádió korában sem ismerik ezek az aggodalmaskodók a fasiszta Olaszországot és csak annyit tudnak róla, mint a világ legelrejtettebb zugában fekvő országról.

— Akaratom nem ismer akadályt, — mondotta a Duce.

Mussolini ezután további munkára, összehívásra szólította fel a fasisztákat, majd kijelentette, hogy a fasizmus huszadik évfordulójának ünnepségei most érik el csúcspontjukat. Ezután áttért Olaszország időszerű kérdéseire és pontokban fektette le azokat az elveket, amelyeket a jövőben Olaszországnak követni kell.

— Akaratom nem ismer akadályt. Ti nem az én testőreim vagytok, hanem a fasizmus testőrei. Olyan pillanatokat érünk, amelyek komolyak. Mi nem fogunk a háborús pszichózis hibájába esni, amely a félelem és a féltékenység keveréke. Hajónk útja egyenes, elveink világosak. Hallgassátok ezeket az elveket figyelemmel:

1. A hivatásos pacifistákat szánalomra méltóknak tartjuk; ezek már a „béke“ szót is úgy elkoptatták, hogy már csak hamis csengése van. Az örök békét is a megállás és elposványosodás végzetének tartjuk az emberiségre nézve, mely csak örök küzdelemben fejlődhet.

Amde ha ez is a felfogásunk, mégis a mostani körülmények között nézetünk az, hogy Olaszországnak hosszú békére van szüksége. Sohasem fogunk azonban békeakciót kezdeményezni mindaddig, amíg szent jogainkat el nem ismerik.

2. A külpolitikai keringő korszaka véget ért. És gyermekek azok a törekvések, amelyek a Berlin-Róma-tengely meggyengítésére irányulnak. A tengely ma erősebb, mint valaha, mert az nem két állam szövetkezéséből, hanem két forradalom találkozásából született. (A tömeg itt hosszasan éltette Hitler német kancellárt.) Ami Közép-Európában történt, annak végzetesüen be kellett következnie. A demokrácia államok most egy nagyon kedves teremtményük elvesztésén keseregnek, de ez egy okkal több, hogy mi ne siránkozzunk rajta. Nekünk annál kevésbé van okunk a siránkozásra, mert ebben az országban egyetlen bátor férfi sem akadt és ez az ország erős fegyverek birtokában is gyáván összehullott. Ilyen államnak erkölcsi szempontból sincs létjogosultsága s elmulása miatt legkevésbé van joga azoknak kidobni az első követ, akik egy ilyen életképtelen államot Európára erőltettek.

— Nyugodt figyelemmel kísérjük a tekintély-államok ellen készülő szövetséget. Ha megtörténne ez a koalíció, a tekintély-államok elfogadják ezt a kihívást, sőt ellentámadásba is fognak átmenni.

3. Ami Olaszország és Franciaország közötti válaszfalat illeti, (a tömeg Franciaország említésekor hatalmas füttykoncertbe kezdett), ez a válaszfal néhány nap óta leomlófélben van. Néhány nap, talán néhány óra múlva az a Madrid, amelyről azt mondták, hogy a fasizmus sírja lesz, a bolsevizmus temetője lesz. Nem érdekel a világ ítélete, de megmondom, hogy 1938 december 17-én az olasz jegyzék felsorolta azokat a problémákat, amelyek bennün-

ket Franciaországtól elválasztanak és amelyeket Franciaországtól elválasztanak és amelyek „Tunisz, Dzsibuti, Suez-csatorna.“ Franciaországnak jogában áll visszautasítani, de

nem szeretném, ha az annyiszor emlegetett „soha“ akkor változna „igen“-né, amikor a közöttünk lévő szakadék már áthidalhatatlan lesz. Ne beszéljenek nekünk testvéri, unokatestvéri kapcsolatokról és egyéb balkézi rokonságról. Hiába is emlegetik ezeket. Az államok egymásközötti kapcsolatának egyedüli vonzása és tartalma az erő, amelyet képviselnek.

4. Földrajzi, történelmi, katonai, politikai és gazdasági szempontból a Földközi-tenger Olaszország élettéré. Amikor a Földközi-tengert említem, annak egyik öblét, az Adriai-tengert is értem alatta, természetesen a velünk szomszédos szláv népek életjogainak szem előtt tartásával.

5. Utolsó, de alapvető kijelentésem, hogy fegyverkezni kell. Még ha „tabula rosa“-t is kell a polgári életben csinálni s ha fel is kell áldozni minden kényelmünket, arra kell fordítanunk minden képességünket, hogy ágyúink, repülőgépeink és hadihajóink számát folytonosan emeljük. Mert csak akkor félnek tőlünk, ha erősek vagyunk.

Három kérdés a tömeghez

Mussolini beszéde végén még egyszer kiemelte az évforduló jelentőségét. Majd a Duce három kérdést intézett a tömeghez:

— Kíváncok-e tisztségeket, jutalmakat, kényelmes életet?

— Nem! — felelt egy emberként háromszázezer torok.

— Létezik-e lehetetlen számotokra?

— Nem! — zúgta ismét a tömeg.

— Melyik az a három szó, amely a fasizmus alapját képezi?

— Hinni, engedelmessé válni és harcolni! — zúgta a hatalmas emberkórus.

— Ebben a három szóban van és lesz mindig a győzelem! — fejezte be nagyhatású beszédét Mussolini.

Román sajtóvélemények Mussolini beszédéről.

Bucuresti. Saját tud. A *Universulban* Lugu-janu volt római követ a következőket írja Mussolini beszédéről:

A Duce beszéde politikai tartalmával inkább tekinthető hozzájárulásnak a jelenlegi helyzet enyhítéséhez, mint elmérgesítéséhez. Az erőteljes hangnem bizonyára olyan választ fog kiváltani Daladierből, amely figyelemmel lesz a francia tekintélyre. De Mussolini nemcsak hogy nem bontotta meg a diplomáciai kapcsolatokat, hanem lehetővé tette a tárgyalások felvételét a két ország között. Ezek a tárgyalások hivatottak lesznek arra, hogy megoldást keressenek a Mussolini által felvetett problémákban, amelyek megoldása kétségtelenül nem könnyű, de távolról sem lehetetlen.

A *Curentul* így ír: Mussolini beszéde a nemzetközi helyzet enyhülésének érzését erősíti meg az emberben. A Duce még egyszer kifejezésre juttatja, hogy hazája Európa elégedetlenjei közé tartozik, de a beszéd mérsékelt hangú, nem tartalmaz fenyegetéseket a szomszédos országok ellen, ami azt jelenti, hogy a Franciaországgal való megegyezés már megtörténtnek tekinthető.

A *Tempul* szerint mindenki azt várta, hogy a Duce beszéde nem lesz kedvezőtlen a béke szempontjából. Szerencsére ezek a feltételezések beigazolódtaknak látszanak.

Zsigray Julianna:

Erzsébet királyné

Ennek a könyvnek minden oldala zengő Mra és forró drámaiság. Pillanatig sem szűnik meg benne a feszültség, az érdekesség. Nincs egyetlen üres pillanata, egyetlen megindulás nélküli sora. Zsigray Julianna szejzmográfhoz hasonlóan érzékeny írói beszéde, hősnőjében teljesen felolvad, megértő nőisége, kultúrálja és forró élő nyelve a páratlanul gazdag témából elbűvölő művet alkotott.

Ara díszkötésben 288 lel és portó.

A római zarándoklat részletes prospektusa

Erdély katolikusai az idei pünkösdre nagy zarándoklatot rendeznek az örök városba, hogy hódoljanak Krisztus új földi helytartója előtt és áldásában részesüljenek. Rómában pünkösdkor nagy ünnepek lesznek a Szent Péter templomban s ez a körülmény a zarándoklatot még időszerűbbé teszi.

A zarándoklat megrendezését a szatmári és nagyváradai egyházmegyék kebelében működő Actio-Catholica és Mária-Kongregációk vállalták magukra s ezek megbízásából egy

külön bizottság intézi Fiedler István megyéspüspök legfőbb védnöksége alatt, aki a zarándoklatot személyesen fogja a Szentatya színe elé vezetni. A zarándoklathoz természetesen Erdély bármely részéből lehet csatlakozni.

Szeretettel hívunk meg mindenkit erre a feledhetetlenül szép utra, amelynek összköltsége mindössze

4950 lei,

tehát olyan összeg, amely magános utazás esetén vonatköltségre sem elegendő.

Mit nyújtunk utasainknak?

Fenti részvételi díjban a következő szolgáltatások foglaltnak:

1. Teljes vasúti menetjegy külön vasúti kocsikkal vagy fülkékkel, gyorsvonaton Nagyváradtól Rómáig és vissza.

2. Az összes szükséges átutazási vízumok.

3. Teljes ellátás és elszállásolás Firenzében egy napra, Rómában négy napra, Velencében pedig egyszeri étkezés (ebéd).

4. Gondoskodunk a csomagok őrzéséről a velencei és firenzei állomásokon, továbbá a csomagok ki- és beviteléről Rómában.

6. Az utasoknak szakszerű és lelkiismeretes vezetőket bocsátunk rendelkezésére. Ezek őket mindenfelé elkalauzolják, mindent megmagyaráznak és minden utasnak a legnagyobb szeretettel és előzékenységgel fognak rendelkezésére állni. A távolabbi látványokat autókárokon tekintjük meg. Egyszeri római autókár-körseta a részvételi díjban bentfoglaltatik.

A rendezőség ezenfelül mindent elkövet, hogy utasainak biztosítsa a kedvezményes belépést a vatikáni múzeumokba, továbbá a firenzei képtárakba.

A római tartózkodás egyik napját nápolyi és caprii kirándulásra használjuk fel. E kirándulás programját a legnagyobb gondval állítottuk össze. A nápolyi és caprii kirándulás külön költsége 1050 lei. Ebben a díjban a kirándulás költségei, nápolyi ebéd és vacsora is belefoglaltatik.

Pontos utitippegem:

Pontos indulási idő: 1939 május 23, délelőtt fél 11 órakor Nagyváradról.

Budapestre érkezünk aznap délután egyneked 5 órakor (középeurópai időszámítás) a Nyugati pályaudvarra. Vacsoráról mindenki maga gondoskodik.

Budapestről (Déli vasút pályaudvarról) továbbindulás aznap este fél 8 órakor. Kívánatos, hogy az utasok legalább egyneked 8 órakor már kint legyenek a Déli vasúti pályaudvaron. Úti irány: Budapest—Nagykanizsa—Laibach—Postumia. Postumiába (olasz belépő határállomás) érkezünk május 24-én reggel fél 8 órakor. Triesztben leszünk reggel 10 óra tájban. Trieszt megtekintésére rövid idő fog rendelkezésére állani.

Velencébe érkezünk délután 2 órakor. Velence rövid megtekintése. Firenzébe érkezünk délután fél 6 órakor.

Firenzében egy teljes napot töltenek utasaink. (Teljes ellátással.) Megtekintjük a város összes nevezetességeit, főképpen az Uffizi- és Pitti-képtárakat, Firenzéből továbbindulás május 25-én délután fél 6 órakor. Rómába érkezés aznap este 23 óra 50 perckor. Elszállásolás részben a Termini-állomás tőzsomszédságában levő penziókban, részben a S. Marta pápai zarándokházban.

Rómában töltenek utasaink teljes négy napot és pedig május 26. 27. 28. 29. napjait

pontosan körvonalazott program szerint (Teljes ellátás.) Így valamelyik napon közös püspöki szentmise lesz a Szent Péter templomban szentbeszéddel és közös szentáldozással. — Ugyancsak közösen fogunk főpásztori vezetést alant a Szentatya színe elé járulni.

A nápoly—caprii kirándulás időpontját Rómában állapítjuk meg, aszerint, hogy mely napon lesz a pápai audiencia.

Amennyiben a Szentatya ebben az időben már Castell-Gandolfóban (Rómától 30 kilométernyire fekvő gyönyörű szigeten) tartózkodna, pápai nyaralóval és díszkerttel tartózkodna, pápai audienciára oda megyünk.

Rómából visszafelé indulás május 29-én este.

Velencébe érkezés május 30-án reggel. Velencében megtekintjük a lagunák városának minden nevezetességét, végighajózunk a Canal-Grand-on a Szent Márk-térig, azután megtekintjük a Lidót. Velencében ebédet adunk utasainknak.

Velencéből indulás hazafelé május 30-án

A nagyváradai bérkocsisok hárommilliója

Erdekes ügyekben döntött a közigazgatási tábla.
Ha a szatmári polgármester túllépi hatáskörét

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári közigazgatási tábla Deciu-Giurdariu-Constantinescu tanácsa most tárgyalta a szatmári Dacia szálloda hírhedt helyreállítási munkáit és a nagyváradai bérkocsisok ipartársulatának Nagyvárad tanácsa ellen emelt két és félmillió lejes kártérítési keresetét.

Szatmár városi interregimár tanácsa 1935 november 5-én a Dacia-szálloda bérlőjének George Imrének kérésére elrendelte a rozoga szálloda általános javítását és erre a célra közel 600 ezer lei költséget irányzott elő. A javítási munkálatokat végrehajtották és azt a város mérnöki hivatala ezabályszerűen át is vette, mert az előírásoknak megfelelően találta.

A delegált polgármester azonban úgy a szálloda javítására vonatkozó ideiglenes bizottsági határozatot, mint a munka átvételére vonatkozó jegyzőkönyvet megsemmisítette. Miután így a javítási költséget a szálloda bérlőjének kellett volna megfizetnie, az a delegált polgármester megsemmisítő határozatát a kolozsvári közigazgatási táblánál keresettel támadta meg. Ezt a keresetet tárgyalta most a közigazgatási tábla és

annak helyet adva, megsemmisítette a delegált polgármester határozatát, azzal az indoklással, hogy a polgármester ezzel túllépte hatáskörét, mert a polgármesternek az időközi bizottsági határozat megsemmisítését a kolozsvári közigazgatási táblától kellett volna kérnie, mivel neki határozat megsemmisítéséhez nem volt joga.

A nagyváradai bérkocsisok ipartársulatát

este Budapestre érkezés május 31-én délelőtt 10 órakor.

Budapestről indulás Nagyváradra május 31-én éjjel. Nagyváradra érkezés június 1-én reggel fél 7 órakor.

Külön tudnivalók:

1. Azok az utasok, akik az utat, vagy annak valamely szakaszát a vasut II. osztályán óhajtják megtenni, ezt jelentsék s a rendezőség készségesen gondoskodik számukra másodosztályú vasúti jegyről. A másodosztályú jegy többletköltsége az egész vonalszakaszra 1500 lei.

2. Utlevelét minden utasunk legkésőbb május 10-ig küldje el a Rendező bizottság címére (Magyar Lapok kiadóhivatala, Oradea, Str. Regele Carol 5.) a szükséges vízumok megszerzése céljából. Itt hívjuk fel a figyelmet arra, hogy férj és feleség közös utlevelét válthat, ami költségkímélés szempontjából fontos.

3. Az utazásra való jelentkezés határideje május 10. Ezen időpont után jelentkezőt nem fogad el utazási osztályunk. Az utazási díj egyharmad része, 1750 lei jelentkezéskor fizetendő, míg a teljes összeg kifizetésének határideje május 15.

4. Mindenki mingyárt jelentkezése alkalmával jelentsé be az uton netalán szintén résztvevő hozzátartozóit vagy ismerősei nevét, hogy a különböző beosztásoknál erre figyelemmel lehessen a rendezőség.

5. Idegen valutát 3000 lei értékben vihet minden utas magával. E tekintetben bővebb felvilágosítással szolgál a Banca Nationala bármely fiókjá, de a Rendezőbizottság is.

6. Erdély távolabbi vidékeiről esetleg egy nappal előbb Nagyváradra érkező utasok részére külön bejelentés esetén szivesen gondoskodik a Rendezőség olcsó elszállásolásról.

7. A pápai kihallgatás alkalmára előírás nők és férfiak egyaránt fekete vagy legalább is teljesen sötét ruhában jelenjenek meg.

Egyébként válaszbelveges levelekre szivesen ad minden részletre kiterjedő felvilágosítást:

**A Római Zarándoklat
Rendezőbizottsága**

husz év előtt, a tiszai harcok idején a nagyváradai hadtestparancsnokság arra kötelezte, hogy éjjel-nappal állandóan négy bérkocsit bocsásson a katonai hatóságok rendelkezésére. Ennek a határozatnak — állítják a bérkocsisok — eleget is tettek, mert 1919-től 1922-ig három éven át éjjel-nappal állandóan négy bérkocsi állott a hatóságok rendelkezésére.

Ezért az állandó szolgálatért nem kevesebb, mint 2,500.000 leit számítottak fel

s egy beadványban arra kérték a város tanácsát, hogy ezt az összeget folyósítsa. Nagyvárad tanácsa a bérkocsisok kérését megtagadta. Az erre vonatkozó tanácsi határozat kétségbevonta, hogy a bérkocsisokat arra kötelezte volna, kétségbevonta, a kérdéses szolgálat teljesítését és kijelentette, hogy a kért összeg megfizetésére akkor sem lenne hajlandó, ha azt a szolgáltatást tényleg teljesítették volna, mert azt a katonai parancsnokságok rendelkezésére vették és így a kért fuvardíjat a katonai hatóságok lennének kötelesek megfizetni.

Ezt a határozatot az érdekelt bérkocsisok a kolozsvári közigazgatási táblához fellebbezték meg. A tábla a keresetet visszautasította azzal, hogy a bérkocsisok a teljesített szolgálatot nem igazolták, de még ha a követelés igazolt is lett volna, abban az esetben követelésüket csak bírói eljárás során érvényesíthetnék.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at

A korinthuszi csatornát elzárta a földcsuszamlás

Athénből jelentik: A korinthuszi csatornát a földcsuszamlás következtében elzárták a forgalomtól. Egy görög és egy francia hajó elsüllyedt.

A bolgár kormány cáfolatai a mozgósításra és a Románia elleni igényekre vonatkozólag

Szófiából jelentik: A bolgár hadügyminisztérium cáfolja a mozgósítás hírének. A cáfoló nyilatkozat szerint a foganatosított katonai intézkedések nem haladják túl a megszokott méreteket és erre a szaloniki-i egyezmény is módot nyújt Bulgáriának.

Bucurestiből jelentik: A román lapok közlik Koiseivanoff bolgár miniszterelnök nyilatkozatát, amelyet Ankarába való elutazása után Istanbulban tett. Egy újságíró megkérdezte a bolgár miniszterelnököt, hogy megfelelnek-e a valóságnak azok a hírek, amelyek szerint Bulgária lemondott volna a Romániával szemben fennálló igényeiről? Koiseivanoff a következőkben válaszolt:
— Mi hivatalosan semmit sem kértünk Romániától és éppen ezért nem volt miről lemondani.

Egy kis nyugtalanság a Lichtenstein fejedelemségben

Bazelből jelentik: Vasárnap folyamán nyugtalanító hírek terjedtek el Lichtenstein hercegségben történt eseményekről. A Lichtensteini hivatalos jelentés tisztázza az eseményeket és a következőket írja:

Szombaton este egy schaani magánházban gyűlésre jöttek össze a Lichtenstein fejedelemség Németországhoz való gazdasági csatlakozásának hívei. Míg a gyűlés tartott, a ház előtt nagyobb tömeg verődött össze és zajos tüntetést rendeztek a gyűlés résztvevői ellen. Végül is a rendőrség volt kénytelen közbelépni és a gyűlésen résztvevőket védőrizetbe vették. A hivatalos jelentés kihangsúlyozza, hogy nyugtalanságra nincs semmi ok.

Onnek is szüksége van arra,
hogy tökéletesen megtanulja a német nyelvet!

Játszva és a legrövidebb idő alatt tökéletesen megtanul németül!

most már III. kiadásában megjelent

Tanuljunk könnyen gyorsan németül

című, magántanulásra kiválóan alkalmas nyelvkönyvből, amelyet

Dr Ernst Häckel tanár,

a Pázmány Péter Tud. Egyetem előadója, a báró Eötvös Coll. tanára írt.

Ha valóban rövid idő alatt könnyen, szinte játszva akarja megtanulni az Ön számára nélkülözhetetlen német nyelvet, úgy azonnal vásárolja meg e művet, amelynek bővített, szövegjegyzékkel és a feladványok megfejlesztésével kiegészített

III. kiadása most jelent meg!

Ez a magántanulásra kiválóan alkalmas német nyelvtan néhány hónap alatt érte el harmadik kiadását!

Ara füzve 200 lei és 10 lei portó.

Bosch
gyújtógyertya

milliószor bevált a versenyeken és a mindennapi használatban. A leghíresebb versenyzők értékelik a BOSCH gyújtógyertyát. Az Ön motorja is jobban fog működni, ha minden 15.000 km. után új BOSCH gyertyákat szerel be.

LEONIDA & Co. București
és fiókjai

Kapható az ország összes szaküzleteiben

A magyar miniszterelnök a belügyminiszterrel együtt körutazást tett Ruzsinszkóban

Az ung-völgyi határharcok helyén is látogatást tettek

Ungvárról jelentik: Teلكi Pál gróf magyar miniszterelnök Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, Pataky államtitkár és Brody volt ruszin miniszterelnök kíséretében szombaton Ungvárra érkezett. A magyar államférfiak körutazást tettek a Magyarországhoz visszacsatolt Ruzsinszkóban, hogy személyesen is meggyőződhesse az ottani viszonyokról és állapotokról. Meglátogatták az ungvári repülőteret, majd Szalánra mentek, ahonnan az Ung-völgyében lévő Peresenybe és Nagyberezsnára látogattak el, Szombathelyi tábornok kíséretében. Peresenyben megnézték a miniszterek a falepároló gyárat és több ruszin házba is ellátogattak. Szoly-

ván megtekintették azokat az épületeket, amelyeket ágyú- és repülőgéptalálat ért. Visszatérve Ungvárra felkeresték Sztojka Sándor görög katolikus püspököt, akivel hosszasan és szívélyesen elbeszélgettek. Ungvárról motoros vonattal utaztak el Munkácsra.

Beregszászról jelentik: Teلكi Pál gróf miniszterelnök és kísérete vasárnap folytatta körutazását Ruzsinszkóba. Beregszászon, Nagyszöllősen, Huszton, Ökörmezőn és Alsóverekén tettek látogatást. A lakosság mindenütt lelkes ünneplésben részesítette a magyar államférfiakat.

Aláírták a román-lengyel légügyi egyezményt

București. Saját tud. Majdnem egy hétig tartó tárgyalások után megtörtént a román-lengyel légügyi egyezménytervezet aláírása. A román és lengyel kormányok vizsgálat tárgyává fogják tenni az előzetes megegyezést, amely kifejezésre juttatja a két állam polgári repülésügye közötti minél szoro-

sabb kapcsolat óhaját, minthogy a légi forgalmi szezon küszöbön áll. Megállapodtak a tárgyalófelek, hogy a Lot és Rares az 1940-ben lejárt egyezmény szerint bonyolítják le a forgalmat s az új egyezmény a jövő szezonban lép életbe.

Lebrun, francia köztársasági elnök, aki mint megírtuk, Londonban folytatott fontos tárgyalásokat, ünnepiesen kísérte ki az angol királyt a pályaudvarra. Ez a kép Lebrunt és az angol királyt a hagyományos díszhintóban ábrázolja, amint a pályaudvarra hajtattak

Elhalasztották a vasutiközigazgatásibeosztás átszervezését

Egyelőre nem szűnik meg a nagyvárad-i forgalmi felügyelőség sem

Temesvár. Saját tud. A vasut tudvalevően elrendelte, hogy április 1-ével a vasuti vonalak új közigazgatási beosztását ejtik meg. A vasuti közigazgatási beosztás átszervezése során az egyes forgalmi felügyelőségek területe megváltozott volna s egyben — miként annakidején jelentettük — megszüntették volna a nagyvárad-i forgalmi felügyelőséget is. Ennek a felügyelőségnek vonalait nagybárára a kolozsvári igazgatóság, illetve forgalmi felügyelőség hatáskörébe utalták át, Nagyváradon a rendelkezés értelmében mindössze forgalmi kirendeltség működött volna ezentul.

Az átszervezés megejtésére, illetve végrehajtására minden rendelkezés meg volt már. Az is ismeretes, hogy a nagyvárad-i forgalmi felügyelőség vezető felügyelőjét április 1-ével

Temesvárra helyezték át hasonló minőségben, miután a temesvári vezető felügyelő nyugállományba vonult és a rendelkezés szerint Nagyváradon amugy sem lesz többé felügyelőség.

A helybeli kerületi vasutigazgatóságon most arról értesülünk, hogy a vasut a közigazgatási beosztás átszervezésére vonatkozó rendeletét teljes egészében felfüggesztette, illetve úgy intézkedett, hogy a rendelet végrehajtását további intézkedésig — bizonytalan időre — elhalasztotta.

Ennélfogva április 1-én vasuti közigazgatási szempontból nem áll be változás. Az egyes kerületi felügyelőségek hatásköri beosztása változatlanul megmarad és a nagyvárad-i forgalmi felügyelőség sem oszlik fel.

Szoros együttműködést teremtenek meg a temesi helytartóság kereskedelmi testületei között Elnökválasztó közgyűlést tartott a temesvári Kereskedők Egyesülete

Temesvár. Saját tud. A Kereskedők Egyesülete vasarnap tartotta a kereskedelmi- és iparkamara tanácsstermben ötvenhatodik évi közgyűlést. Stachler Adám alelnök megnyitó szavai után Brebenariu Vasile tözsdeigazgató folytatta le a közgyűlést, amelyet Giurcaneanu Eduárd kereskedelmi- és iparkamara elnök, valamint Mureșan Axente Resica-felügyelő, a Belsőkereskedelmi Szövetség alelnöke üdvözölt. Brebenariu Vasile bejelentette, hogy Oprea Joan aki harmadfél éve elnöke volt az egyesületnek, egészségi okokra való hivatkozással tisztességel lemondott s ezt az egyesületi igazgatóság tudomásul vette. E. P. R. Károly titkar a különböző jelentéseket terjesztette elő, amelyeket a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vett.

AZ ÉVI JELENTÉS

„A nagy mulattal rendelkező egyesület — így szól többi között az évi jelentés — tudatában van annak, hogy az új idők új ritmusában, a társadalmi építmunka mai fontos fázisában, nagy feladatok várnak rája, amelyek megvalósításában lelkes készséggel és hazafias akarattal részt óhajt venni. A multból egyetlen örökséget hoztunk magunkkal: a bányási kereskedői tisztesség, törvénytisztélet és megbízhatóság tradícióját. A jövőre vizont hitet és reményt alkotmányunk azon nagyszerű szakaszaiból merítünk, amely a kereskedői osztályt a testületi államrendszerben az állam egyik erős pillérévé óhajtja tenni. Szervezetünk készen áll, hogy ezen építmunkából örömmel vállaljon annyit, amennyit reája jut, mert eddigi munkássága is főképpen abban merült ki, hogy hűségesen öröközött afőlött, hogy tagjai, az itteni kereskedők és vállalatok, a legkiebbségek és a legnagyobbak, hány nélkül, tudomásul vegyék, mily kötelességek teljesítését kívánja tőlünk a törvényhozás és mily módon tudnak ezen előírásokhoz legjobban alkalmazkodni.“

Az egyesület állandóan igyekezett felvilágosítani a tagokat a nagyszámú kiadott és a kereskedelmet érintő rendelkezésekről és azok gyakorlati alkalmazására magyarázattal szolgált. Az annakidején bevezetett maximálásokat is figyelemmel kísérte és idővel sikerült enyhítéseket elérni, majd egyes cikkeket kivonni a maximálás alól. A városnál kérte az egyesület a piaci szabályrendelet módosítását, hogy a kereskedők szabadon végezhesék elővásárlásukat. Kérte a városi reklámrrendelet enyhítését és hogy a görög és latin mythologiai nevekű álló emblémák ne minősítessenek idegen feliratnak s nem adóztassanak meg nyolcszoros városi taxával. Felsorolja a jelentős az egyesület számos más közbenjárását. Többek között harminchat kiskereskedőnek volt segítségére abban, hogy az évi adónyilatkozatok elmulasztása miatt kirótt érzékeny pénzbüntetések mérsékeljék, s a listregiszter nem pontos vezetése miatt, az egyes kiskereskedőkre kirótt tízezer leja bírság elmozdítása vagy mérséklése miatt s meigtegye

szükséges lépéseket a gabonaértékesítési központnál. Az egyesület akciói legnagyobb részét a Kereskedelmi- és iparkamara segítségével folytatta le, amely felterjesztéseit mindig hathatósan támogatja.

A VÁLASZTÁSOK

A közgyűlés ezután áttért a választásokra. Schön Ede indítványára Besa Coriolan mérnököt, a Kereskedelmi- és iparkamara alelnökét választották meg az egyesület elnökévé, Angerbauer Jenő indítványára pedig Brebenariu Vasilet és Stachler Adámot alelnöknek. (Miután a választmány egy része eorsolás utján elvesztette megbízatását, a jelölőbizottság nevében Forgács Mátyás a választmány ezen részét a következőképpen indítványozta újjáalkotni: Választmányi tagok: Babcsányi Ferenc, Baruch Salamon, Beitz Miklós, Csendes Tibor, Danciu Ferenc, Dauerbach Béla, Dirlea Joan (új tag), Feistamm József, Feuer József, Filenz Albert, Flesch Sámuel, Földvári Fülöp, Gál Emil, Grósz Simon, Henz J. József, Hönig Richard (új), Jachán Ferenc, Jobba Márton, Jonasiu Titu, Jonescu Zaharia, Kabos Armin, Kaszner Oszkár, Kecskeméti Sándor, Kecskeméti Ferenc, Koch József, Kohn Sámuel, Kráyer Elemér, Kutrér István, Martzy Mihály, Reiter Károly, Róna Ede, Stachler Adám, Szabó Nándor, Teodorescu Joan, Udiczki Péter (új), Weber István, Weisz Richard, Wohlstein Lipót, Zsivánovits Dóme (új). A választmányának ezenkívül még harmincöt tagja van, akiket nem soroltak ki.

Besa mérnök az új elnök beszédében utalt arra, hogy minél előbb meg kell teremteni a bányási és a temesi királyi helytartóság területén működő kereskedelmi testületek szoros együttműködését. Indítványára a közgyűlés hódoló táviratot küldött a királynak és táviratilag üdvözölte az ipari- és kereskedelmügyi minisztert.

TAVASSZAL

a természet kizöldül,
felvidulunk

Dreher-Haggenmacher sörből!

Márciusi sörök frissen csapolva
mindenütt kaphatók!

Levél

*

Székhelyudvarhely. Saját tud. Zajlik az élet. Színe sokféle, mint éppen a nagytermészeté, amely egyik percben szép napsütéssel kedveskedik, másik percben pedig fehér hótakarót varázsol szemünk elé. Az emberi keblek érzelmei is úgy hullámoznak, úgy változnak, mint a természeti képek. A derűlátás, meg a borúlátás itt is követik, változtatják egyik a mászt.

A Szent Miklós-egyházközség hívei ezekben a napokban befelé néztek, lelkiismeretvizsgálat tartottak, hogy megújult lélekkel várják a feltámasztás magasztos ünnepét. Az egyik órában a férfiak gyülekeztek a XVI. Lajos-korabeli stílusban épült gyönyörű templomban, a másik órában az asszonyok. Majd máskor a felnőtt leányok s a cseléd-leányok s a középiszkolás ifjúság változtatja egymást, hogy meghallgassák az állatpotbeli kötele-ségüknek megfelelő tanításokat, konferenciabeszédeket a felkészült lelkiatyáknak, Szilveszter Sándornak, Vasári Aladárnak, Pál Eleknek, Simonffy Józsefnek ihletett ajkáról.

Máskor megint újabb felemelő kép tárul a hívek szemei elé. Az ünnepélyes nagymise után az áldoztató ráctól harminc megett, kipróbált férfi gyülekezik a szentélybe, hogy a főpásztori jóváhagyás után letegye az egyháztanácsosi esküt. A harminc ajkáról egyszerre hangzik fel az eskü szövege: egyházként, iskolaként semmi fáradságot nem kímélünk, minden áldozatot zúgolódás nélkül meghozunk, s amint eddig nem voltunk titkos társaság tagjai, ezután sem leszünk...

Sándor Imre pápai kamarás arcán bizakodó reménység ömlik el, lelkes beszédében barátainak nevezi egyháztanácsosait, érzi, hogy ezek nemesek a lelkiességnek lesznek a faklyavivői, hanem az anyagi ügyek előbbrevitelében is elharcosok lesznek.

Feltevésében nem is csalódott. Az egyháztanács nyomban megalakulása után munkához látott. Bizottságokat alakított, hogy előkészítse és véghez vigye azokat a munkálatokat, amelyek a súlyosan megrongálódott templom restaurálásához szükségesek. Az egyháztanács mozgalma áttragad a hívekre, azok is önkéntesen ajánlják fel adományait a templomjavítási célra, mert mindenki követni óhajtja Polner Endre szegény iparosnak a példáját, aki az évi közgyűlésen így kiáltott fel:

— Őt gyermekem van, ötszáz leit ajánlok fel a templomjavítási költségekre!

A lelkek megszépítésére irányuló mozgalom mellett a test megszépítésére irányuló törekvésből is kaptunk egy kis ízelítőt az ősi főgimnázium ifjainak háromszor megismételt nagyszabású tornabemutatóján, amely az intézet régi, nagyszerű dsztornáit juttatta eszünkbe. Ferenc Árpád fiatal tornatanár az érdem, hogy a régi, jól bevált dsztornákat felújította. Ez a bemutató azonban eltért a régi, németrendszerű tornától, mert most nyújtó-, korlát-, gyűrűhinta-gyakorlatok nem szerepeltek, hanem ezek helyett svédrendszerű gyakorlatokat, műgrásokat, s játékokat mutattak be részben zenére, részben pedig énekszóra. Nem annyira a feszesség, mint inkább a játszi könnyedség s az egyéni ügyesség uralkodott az egész bemutatón, ami teret engedett az egyéni stílus kifejtésére. A tornabemutató a tornatanár hozzáértéséről s az ifjúság lelkes törekvéséről tett tanubizonyosságot. Az így nevelt ifjúság bizonyára igazolni fogja: Ép testben, ép lélek!

B. L.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

FLÓFIZETESI ARAK: Belföldön: Egész évre 900. félévre 450 negyedévre 225. egy hóra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P. félévre 25 P. negyedévre 15. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr Sulyok István.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt szél, sok helyen eső, a hegyeken havasodás. Az ország keleti részében a hőmérséklet tovább emelkedik.

NEM LESZNEK LEVONÁSOK AZ ÁPRILISI KÖZTISZTVEISELŐI FIZETÉSEKBŐL. Bucarestből jelentik: A pénzügyminiszter intézkedett, hogy az áprilisi tisztviselői fizetésekből semmi levonás ne eszközöltessék a húsvéti ünnepekre való tekintettel. A vidéken a tisztviselői fizetések kifizetése március hó 28-án veszi kezdetét.

LÉGVÉDELMI ELŐADÁS NAGYVÁRADON. Saját tud. A város polgármesteri hivatala közli, hogy március 30-án délután 6 és 7 óra között a város háza nagytérében dr Tertan Ignác orvos légvédelmi előadást tart. „Egészségügyi intézkedések gázzal megmérgezett és sebesültek ápolása légitámadás esetén” címmel. Felkéri a közönséget, hogy minél nagyobb számmal jelenjenek meg a közhasznú előadáson. A belépés díjtalan.

HUSVÉTI SZÜNET AZ ISKOLÁKBAN. Bucarestből jelentik: Az iskolák húsvéti szünetje a törvény értelmében április 2-án, virágvasárnapján kezdődik.

Zürichi zárlat. Párizs 11.77, London 20.81 egy negyed, Newyork 44.50, Brüsszel 74.77 fél, Milánó 23.40, Amszterdam 233.80, Berlin 178.35, Szófia 540, Varsó 83, Belgrád 10, Bucaresti 337.

ISMÉT MEGKEZDŐDNEK A TANÍTÁSOK A MÁRAMAROSSZIGETI ISKOLÁKBAN. Máramarossziget. Saját tud. A múlt hét folyamán felsőbb utasításra a máramarosszigeti iskolákban beszűntették a tanítást és április 17-ig elrendelték a húsvéti szünetet. Mint most értesülünk, a szigeti iskolákban ismét megkezdődik a tanítás, április 2-ig, amikor a húsvéti szünet kezdetét veszi s a hiányzó tantereket nyugdíjas tanerőkkel helyettesítik.

Százharmincnyolc munkást betemetett a hólavina. Párizsból jelentik: A Pireneusok lábánál fekvő Ariège megyében hatalmas hólavina temetett be egy barakot, amelyben 138 munkás tartózkodott. Azonnal megkezdtek a mentési munkálatokat és a munkások egy részét sikerült a hatalmas hótömeg alól kiadni. 50 munkásnak azonban nyoma veszett. Huszonnyolcat holtan húztak ki a hó alól. Barreg közegében ugyan csak a Pireneusok lábánál 16 házat temetett be a hólavina.

A máramarosszigeti kisiparosok adórevízió iránti felfolyamodásra válasz érkezett a miniszteriumtól. Máramarossziget. Saját tud. A máramarosszigeti kisiparosok emlékiratát küldték a pénzügy- és munkaügyi miniszterhez, kérve a négy év előtti adókvótás felülvizsgálását, mert azt annakidején az iparosság kereseti lehetőségeihez képest túlságosan magasban állapították meg. Ez a magas adó ma már elviselhetetlenné vált és az iparostársadalomra katasztrófális helyzetet teremt. A kisiparosok emlékiratára utasítás érkezett a máramarosszigeti pénzügyigazgatóságtól, azon megjegyzéssel, hogy a helyi pénzügyigazgatóság vizsgálja be a kérelemben foglaltakat és tegyen rövid időn belül jelentést a miniszteriumnak. Az utasítással kapcsolatosan Valcean Sándor szindikátusi elnök a városi adóhivaltól és a munkásbiztosító pénztártól kimutatást szerzett be, annak igazolására, hogy a máramarosszigeti iparosság mennyi városi adót és biztosítási illetéket fizet. A miniszteriumi intézkedés megnyugtatóan hatott.

A KOLOZSVÁRI THÁLIA ELHALASZTOTTA TEMESVÁRI VENDÉGJÁTÉKÁT. Temesvár. Saját tud. A Thália magyar színtársulat mostanra tervezett temesvári vendégjátékát elhalasztotta. Az a terv merült fel, hogy esetleg húsvétkor tartják meg a temesvári vendégelőadásokat.

Lelki gyakorlat leányok részére. Szeretettel kérjük a nagyváradai háziasszonyokat, ipari-, kereskedelmi- és irodalmi munkadókat, adjanak lehetőséget a náluk alkalmazásban levő leányoknak, hogy résztvehessenek a nagyváradai leányok közös nagy lelki gyakorlatát, amely március 28, 29, 30, 31, április 1-én este fél 8 órai kezdettel, az olasz plébánia-templomban lesz. A szentbeszédet dr Scheffler János teológiai tanár tartja. Bizunk a munkaadók nagylelkűségében, hogy minden leánynak alkalmat adnak ezen nagybővítő lelki-ujjászületés lehetőségére. A látszólag kárbavesztett munkaidőt bőven kárpótolja az erkölcsi erőtlőbb-let, amellyel a leányalkalmazottak hivatáshe-lyükre visszatérnek.

IRÓASZTALÁNAI ÜLVE SZELHÜDÉST KAPOTT EGY VASUTI TISZTVEISELŐ ÉS MEGHALT. Temesvár. Saját tud. A vasutigazgatóság Arcan Joákim nevű ötvenkilenc éves tisztviselője szombaton délelőtt a hivatalában foglalatostkodott. Eppen táviratot fogalmazott, amikor hirtelen kihullott a toll a kezéből s a tisztviselő ültében megingott. Társai észrevették és segítségére siettek. Arcan Joákimot munkaközben szívzélhűdés érte. A mentők hamarosan megjelentek, hogy a kórházba szállítsák, de még útközben, a mentőkocsiban meghalt. Arcan holttestét vasárnap Orsovára szállították, onnan Tufier községbe viszik, ahol eltemetik.

*** TAVASSZAL mindenkinél éltetője DREHER HAGENMACHER MÁRCIUSI SÖRE!** Mindenütt kapható!

Letartóztatták a temesvári Terminus kávéházban történt gyilkosság tettesét. (Temesvár.) Beszámoltunk arról a végzetes kávéházi kártyacsatáról, amely gyilkossággal végződött. Az áldozat Diaconescu Aurél 29 éves temesvári műegyetemi hallgató, akit a Terminus-kávéházban egyetlen lövéssel Stanga Ioan vermeszi adóügynök agyonlőtt. Diaconescu holttestét felboncolták. Megállapították, hogy a golyó átszakította a főütteret, megsebesítette a bal tüdőt, majd az egyik bordán megakadt. A sérülés következtében olyan nagyfokú belső vérzés lépett fel, hogy Diaconescu néhány perc múlva halott volt. A boncolás után a temesvári ügyészség megadta a temetési engedélyt. A család a holttestet a Romanai-megyei Amaresti községbe szállítja és a műegyetemi hallgatót szülőfalujának temetőjében helyezik örök nyugalomra. A rendőrség az ügyben befejezte a nyomozást és Stangu Ioant az iratokkal együtt átküldte az ügyészségre, ahol Imbroane Bujor ügyész újból kihallgatta Stangu Ioant és kártyapartnereit, akik ellen a rendőrség tiltott szerencsejáték miatt szintén megindította az eljárást. A vizsgálat során kiderült, hogy Stangu a gyilkosság előtti napon Aradon vásárolta a revolvert az egyik ismerősétől. Az ügy a vizsgálóbíró elé került, aki Stangut letartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte. Ezenkívül még további letartóztatások várhatók.

A kanadai indiánok gyógyfüve gyógyítja a cukorbetegséget. Londonból jelentik: Két angol tudós a kanadai indián kuruzsok által évszázadokon át használt gyógynövényeket tanulmányozva, megállapították, hogy az „ördöggyökér” nevű cserje kérgének nedve épügy gyógyítja a cukorbetegséget, mint az inzulin. Több beteget sikerült a rejtélyes növény nedvével teljesen megszabadítani a cukorbetegségtől és annak következményeitől.

Tél a tavaszban

Regény ujdonságok:

Bagyi: A kiválasztottak, kötve . . . 173 lei
Tóth: Pénztár 9—2-ig, kötve . . . 202 „
Foster: Amerika álma, füzve . . . 148 „
Kenneth: Északnyugati átjáró I., II. füzve . . . 297 „

LEVEGŐBE REPÜLT EGY ANGLIAI DINAMITGYÁR. Londonból jelentik: A kenti grófság Faversham nevű városában levegőbe repült egy hatalmas dinamitgyár, amelyik a környékbeli bányákat látta el dinamittal. A robbanásnál hat munkás életét veszítette és huszan súlyosan megsebesültek.

SZIGORU EBZÁRLAT ARADON. Arad-ról jelentik: A városi állatorvosi hivatal három hónapos szigorú ebzárlatot léptetett életbe. Az ebzárlatot plakátok tudatják a közönséggel és egyben figyelmeztetnek mindenkit, hogy kutyák kizárólag pórázon vezethetők az utcán és a kóborokutyákat, valamint minden szabadon eresztett ebet a sintérek nyomában kivégeznek. A pórázon vezetett kutyákat is szájkosárral kell ellátni. Az ebzárlat március 21-től június hó 21-ig tart.

Sinautó Velence és Budapest között. Budapestről jelentik: Az Országos Idegenforgalmi Hivatal elnöke, Hollócsy István, sokirányú tárgyalást folytat az idegenforgalom fellendítése érdekében. Mint értesülünk e téren pozitív eredményre van kilátás. Arról van szó, hogy májustól októberig a szezon alatt Budapest és Velence között sinautóösszeköttetés létesüljön, melynek révén az utazás időtartama 11 óra csökkenne. Hasonlóan tárgyalások vannak folyamatban a róma—budapesti gyorsvonati összeköttetés megerősítésének csökkentéséről. Arról van szó, hogy ennek az utazásnak az időtartama két-három órával rövidüljön. Tárgyalások vannak folyamatban az Arlberg-expressz menetdíjának csökkentésére vonatkozólag is.

*** A legideálisabb hashajtó, vértisztító, epeshajtó a dr Földes-féle Solvo pirula.** Székrekedés, bélrenyheség, rosz emésztés, gyomorontás, felfúvódás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

Szomjanhaltak a sivatagban. Bagdadból jelentik: Ranadi bagdadi városbíró családjával együtt utban volt a sivatagon át Bagdad város felé. Az utasok a sivatagi éjszakában eltévedtek, mert napokon át nem jelentkeztek Bagdadban. Egy katonai őrszert hozzas kutatás után végre megtalálta a városbíró felhurolt gépkocsiját, amelynek roncsai között a társaság néhány tagját még életben találták. Ranadi és két loánya azonban szomjanhalt a sivatagban.

Kanadában hódokkal „ásatnak” kutakat. A kanadai Alberta államban a kormányosság azokon a területeken, amelyek a nagy vízhiány következtében teljesen kiszáradtak, megengedte, hogy hódotok telepítésnek azzal a feltevéssel, hogy a hódotok földalatti vajútaikkal a kiszáradt területre bocsátott vizet megkötik és termékeny-nyé teszik zokat. Ezeknek az olcsó „mérnököknek” segítségével az albertai kormány reméli, hogy megjavíthatja a kiszáradt tartomány talajviszonyait.

Huszéves bosszuszomj hatása alatt botörte a kirakatot. Londonból jelentik: Hawkins Samuel leedszi munkás téglával bezúta a Lewis és társa liverpooli ruhaüzlet egyik kirakatablakát. A bíróság előtt azzal védekezett, hogy tettét jogos felháborodásában követte el. Husz évvel ezelőtt egy nadrág, amelyet a Lewis-cégtől vett, elszakadt, midőn munkaközben lehajolt. A kínos eset emléke két évtizeden át gyötörte; végül is az ellenállhatatlan bosszuszomj hatása alatt Liverpoolba utazott, kizárólag azért, hogy megtörölje a rajta esett sérelmet. A bíróság az engesztelhetetlen vevőt ötnapi fogházra ítélte.

Temetések. Bányai Mihály 49 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a közokrházból. — Tólcser Lajosné szül. Erőcs Aranka 22 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése tegnap volt. (Erdélyi „Concordia”).

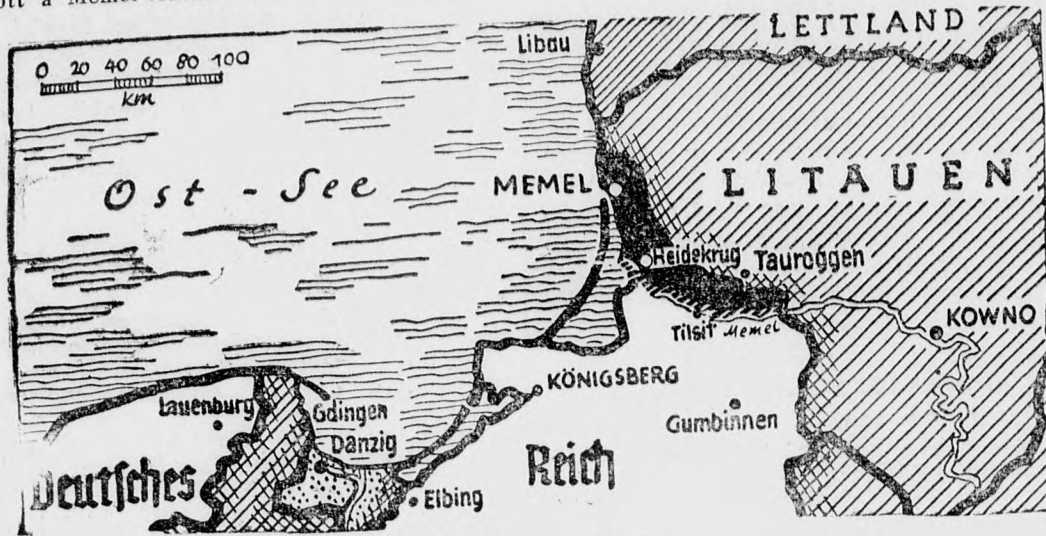
Gyapjas Juliska 21 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése március 26-án volt. — Tómas Ferencné 54 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése március 28-án lesz a Rulikovszky-temetőben. — Biró Ida 32 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése március 27-én volt az Ősi-temetőben. (Caritas.)

A memeli kikötő jelentősége

A német-litván pör eldőlt: Litvánia visszavonta csapatait a Memel-vidékről és átadta Németországnak. Amikor a versaillesi békeszerződés 99. szakasza szerint Németország lemondott a Balti-tenger mellék mentén megszállt területről, amelyet a cári Oroszországtól elhódított s mint régi német lovagrendi hagyatékot magának igényelte, — lemondott a Memel-vidékről is. A felszabadult kis

álláspontja mellett és sürgette a Memel-vidék hozzácsatolását.

Vége 1923 elején Poincaré nyilatkozata határozottan megállapította, hogy az egyesült hatalmak el fogják ismerni Litvánia szuverenitását a Memel felett bizonyos önkormányzati kikötésekkel. Tényleg 1923 február 26-án a nagykövetségi konferencia elhatározta, hogy Memelt a litván szu-

A Memel-vidék térképe

északi országok közül a Memel-vidék Litvániával jutott életközösségbe. A Memel-vidék alatt azt a területet kell érteni, amely a Nyemen s a Balti-tenger által alkotott sarkban mintegy 2400 négyzetkilométeren terül el. A litván tengerpart a német határtól a lett határig 91 kilométer s ebből mintegy 50—53 kilométer szegélyezi a Memel-vidéket.

Az egész Memel-vidék lakossága 140.644 volt az 1925-ös népszámláláskor. Ez a népszámlálás, amely litván főnhatóság alatt történt, nem ad tiszta képet a nemzetiségi viszonyokról, annyi bizonyos, hogy a litván lakosság mintegy 38.000-et, az egyéb nemzetiségekhez tartozó mintegy 8—900-at tett ki. Nyíltan németnek vallották magukat és akkor is 59.337-en, míg 38.404 a statisztikában egyszerűen mint memeli szerepel. Kétségtelen azonban, hogy ezeknek nagyobb része valóban német származású. Az 1912-es német statisztikai adatok szerint a Memel-vidék lakossága közül 71.810 volt litván és 66.419 német, de magának Memel városának nagy többségét már akkor németnek mondja a német statisztika.

A litvánok azt vitatták, hogy a német kultúráis befolyás, az eredetileg 80—90 százalékos litván lakosságnak majdnem negyedét elhódította a német nyelv számára, a németek azonban ezzel szemben mindig vallották, hogy ellenkezőleg, a német származású lakosság egyrésze vette át a litván nyelvet és szokásokat.

A Memel-vidék története dióhéjban.

Bizonyos, hogy 1422-ig a hatalmas litván királyság alá tartozott a Memel-vidék. A német lovagrendnek Litvánia elleni hadjárata, amely visszaszorította a litvánokat a Balti-tengertől, már 1274-ben kezdődött, amikor elhódítottak három litván tartományt és pedig Sudáviát, Nadraviát és Salaviát, amelyek szintén a Memel-vidékhez tartoztak. Ezek a tartományok 1422-től kezdve a porosz Brandenburgi fennhatóság alá kerültek. (Memel közben volt svéd és orosz uralom alatt is.) Az utóbbi években vitássá vált Memel-vidék ezeknek a tartományoknak az északnyugati részét jelentette.

A versaillesi szerződés

után és óta a Memel-kérdés alig tudott lekerülni a napirendről. Egyideig Anglia, Franciaország, Olaszország, Japán — és a versaillesi szerződést nem ratifikáló U. S. A. — együttesen kormányozták a Memel-vidéket, amelyet hivatalosan 1920 január 9-én vettek át, de akkor egyelőre megtartották a német hivatalnokokat. A litvánok közben folyton követelték a Memel — ahogy ők nevezik: Klaipėda — vidék egyesítését Litvániával. A kérdést azonban nagyon meghízította, hogy Lengyelország is igényt formált erre a vidékre, ebben Franciaország hosszú ideig támogatta. Különböző tervek, memorandumok készültek ebben az időben, mialatt Litvánia szigorúan kitartott a maga

rénítás alá bocsátja. A kérdés mégsem jutott azonban nyugvópontra, rengeteg diplomáciai tanácskozás, jegyzékváltás volt, amíg végre az erre vonatkozó megegyezést 1924 május 8-án Párizsban aláírták, ezt aztán ugyanennek az évnek július 31-én Litvánia ratifikálta és az életbe lépett, amivel a Memel végleg Litvánia birtokába jutott.

Ezalatt a másfél évtized alatt azonban Litvánia hallatlan erőfeszítéseket tett, hogy Klaipėdából maga számára modern forgalmat tengeri kikötőt és ipari várost teremtsen. Ezért az egész Balti-litván tengerparton Memelen kívül csak egyetlen kikötő van még, ez Sventoji, amely öt kilométerre van a lett határtól s Litvánia függetlenítéséig egyszerű kis halászfalu volt. Ennek modern kikötőépítését a litvánok 1923-ban kezdték meg és 1931-ben fejezték be. A fő és vezető tengeri kikötőnek azonban Klaipėdát tartották, amelynek fontossága tényleg vitathatatlan volt Litvánia számára.

A kikötőváros jelentős forgalma.

Ez a kikötőváros hosszú múltra tekinthet vissza. A hagyomány szerint 1252-ben alapították, de már 1423-ban volt német fennhatóság alatt. Königsberg és Libau miatt azonban jelentősége Németország számára nem volt túlságosan nagy. A

háború előtt úgyszólván kizárólag az orosz fa forgalmát bonyolították le. Évenként mintegy 600.000 köbméter volt ez a forgalom.

A háború alatt még jobban visszaesett a memeli kikötő jelentősége, a háború után azonban — a szövetséges hatalmak átmeneti ideje után, amely semmit sem lendített Memel helyzetén — a litvánok egyre erősebben fejlesztették Klaipėdát visszanevezett kikötővárost. Erre legérdekesebb az 1930—1931—1932. évi adatok. 1930-ban már 960 hajó, 1932-ben 1113 hajó kereste föl a klaipėdai kikötőt, ami 59.700 netto regisztertonnát jelentett. A hajók közül 503 német, 259 svéd, 88 dán, 69 angol, 62 hollandi, 30 norvég, 27 esztóniai, 16 finnországi, 27 litván és 19 lett hajó volt. A tonnatartalom szempontjából is Németország vezetett, az angol hajók azonban tonnatartalmukkal a számszerűtől második helyről már kiszorították Svédországot.

A klaipėdai kikötő forgalmának két fő élet- eleje a Nyemen folyó és a Klaipėda-Telsiai-Siauliai vasútvonal. A nyemeni hajózás jelentőségét mutatja, hogy a litván statisztika szerint 1932-ben 2207 folyami hajó, illetőleg uszály, ami 137.700 netto regisztertonnát jelent. Hogy a fejlődés milyen arányú volt, mutatja, hogy ez a tonnatartalom 56 százalékos emelkedést mutat az előző év adataihoz képest. A vasúti és hajózási együttes forgalom adatai szerint 1932-ben behozatal tekintetében 1.840.000 köbméter, kivétel 1.821.000 köbmétert jelentett. A személyforgalom statisztikája szerint Klaipėdába 2847-en érkeztek és rajta át 2106-an távoztak. A Nyemen folyóval való személyforgalom adatai ennél sokkal nagyobb mutatnak, mert a folyami hajózással 58.370 turista érkezett és 56.302 távozott Klaipėdából.

A kereskedelmi forgalom

adatai 1931-ben a behozatal 611.332 tonna, a kivitel 222.092 tonna.

A Litvániába importáló országok között első helyen a szovjet állt 175.500 tonnával, utána Anglia 117.700 tonna, Németország 11.800 tonna, Svédország 54.800 tonna.

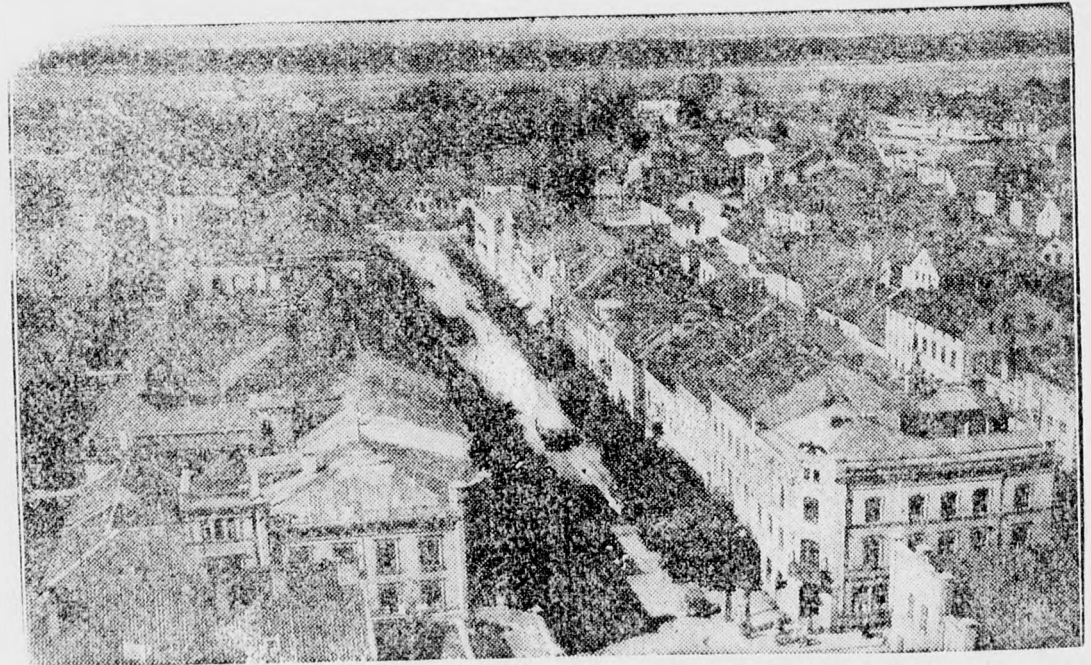
A litván export szempontjából első helyen Anglia volt 102.900 tonnával, utána Hollandia (45.250 tonna), Németország (39.540 tonna), Belgium (25.150 tonna), Finnország (22.400 tonna), Spanyolország 14.250 tonna, Svédország (10.250 tonna).

A kivitt árúk értéke 1932-ben 126 millió litas, 1931-ben 134 millió litas és 1930-ban 107 millió litas. Ezzel szemben a behozott árúk értéke 1932-ben 139 millió litas, 1931-ben 183 millió litas és 1930-ban 25 millió litas volt.

A behozatali árúk között első helyen az olaj állott (131.000 tonna), a fa (95.000 tonna), a vas (41.000 tonna), cement (61.000 tonna).

Ezekkel a hét esztendő adatokkal szemben az újabb óriási fejlődést mutatja, hogy a klaipėdai kikötő 1937-ben 1.239.000 tonnára emelte a forgalmát és a kihozott és bevitt árúk értéke pedig ugyanakkor meghaladta a 400 millió litast.

Hogy a memeli kikötő ezután milyen szerepet fog játszani, azt a jövő fogja megmutatni. Kétségtelen, hogy Litvánia még erősebben fogja fejleszteni másik kikötőjét, a Sventojit, a folyami út, a Nyemen azonban mindenkorra óriási előnyt nyújt Memelnek az olcsó vízi szállítás révén, a szervezőerő pedig föltétlenül gondoskodni fog róla, hogy a Balti-tengernek ez a fontos kikötője megőrizhesse jelentékeny szerepét Kelet és Nyugat forgalmában.

Festői látkép Memelben, háttérben a kikötővel

Beküldött hírek

A brassói Nőegylet közgyűlése

A 78 éves brassói Nőegylet dr. Péter Antal apát-plébános elnöklétével közgyűlést tartott. Özv. Radt Albertné megnyitotta szavai után Lőrincz Ferencné olvasta fel titkári jelentését, amelyből meg tudtuk, hogy a Nőegyletnek jelenleg 195 működő tagja van, akik a következő szakosztályokban fejtik ki munkájukat: Szent Antal-szakosztály Bordeaux Árpádné vezetésével, a jótékonyági szakosztály özv. Botár Bálintné vezetésével, akit Rodziewicz Jenőné és id. Lázár Elekné segítenek munkájában, a betegápolási szakosztály dr. Elekes Györgyné, illetőleg Ujsághy Józsefné vezetésével tevékenykedik, míg a vígalmi bizottság élén dr. Thieser Rezsóné áll. Arvagondozók: Id. Lázár Elekné és Mecenero Rudolfné, gazdák: Szarvas Imréné és Szedlacek Jánosné.

A tartalmas titkári jelentés után özv. Szemlér Ferencné ügyvezető elnökön szeretetteljes szavakkal köszöntötte Walkens Konrádnét, aki ötven év óta dolgozik a Nőegylet ügyéért. A meghatározó nevelés után ugyancsak özv. Szemlér Ferencné tolmácsolta az egyesület háláját a Brassóból eltávozó Lőrincz Ferencnének, aki a titkárság nehéz posztját töltötte be. Majd dr. Thieser Rezsóné olvasta fel jelentését az egyesület anyagi helyzetéről.

A közgyűlés kiemelkedő eseménye Birton István s. lerkész előadása volt, amelyben a nő szerepét ismertette a katolikus akcióban.

Utolsó pontként a választás szerepelt. A közgyűlés a titkári tisztségre egyhangúlag Várjaly Frigyesnét, míg a vígalmi bizottság élére Neusinger Ottónét választotta.

A közgyűlés lelkes hangulatban, dr. Péter Antal apát-plébános zárószavaival ért véget.

Misszió Deményházán. Szépen sikerült nyolcnapos missziót tartott Deményházán Péter Mansvet missziós atya, akit nemcsak a községe népe, de a szomszéd községekből is számszerűen hallgattak meg. Különösen Buzaháza község népe vett részt nagy tömegben a misszióban. Az áldozók száma a misszió alatt 1600 volt.

CRONIN

világhírű munkái:
Réztábla a kapualatt füzve 185 lei
kötve 238 "
Ezt látják a csillagok füzve 314 "
A kalapkirály I., II. kötve 324 "

DANTE KIADÁS

Bilanțul firmei: Tipografia Sft. Ladislau S. A., Oradea. Contul bilanț la 31 Decembrie 1938. Pierdere: Chirie Lei 50.000.— Taxa comunală Lei 10.978. Cifra de afacere Lei 477.— Impozitul întreprinderii: 131.767.— Taxa Casei Cerușale și taxa pentru pensie ziariștilor: 46.500.— Salariul personalului: Lei 682.995.— Materie: Lei 257.512.— Hartie rotativă: Lei 1.024.760.— Cheltuieli: 748.453.25. Descriere Lei 30.000.— Pierdere în anul 1937 Lei 57.017.25 Pierdere totală Lei 3.040.454.50. Profit: Dobânzii: Lei 8.558.— Abonamente: 1.445.692.— Vânzarea: Lei 878.602.— Publicitate: Lei 491.084.— Produse tipografice: Lei 16.411.— Pierdere în anul 1937 Lei 57.017.25, în anul 1938 Lei 143.085.25. Total pierdere: Lei 200.102.50. Profit total Lei 3.040.450.50.

Oradea la 31 Decembrie 1938. Consiliul de administrație și Comisia de supraveghere. Cserrey Desideriu export contabil.

Membrii consiliului de administrație sunt: Gresincky Antoniu, Dr. Schriffert Adalbert, Dr. Lestyán Andrei, Dr. Bánáss Ladislau. Membrii cenzorilor sunt: Gyepes Emeric, Dr. Nemeček Iosif, Mártonffy Zoltán.

SPORT

A Ferencváros nyerte az örök rangadót
Gólzáporos győzelmet aratott az Újpest

Budapestről jelentik: A magyar Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulójának nagy eseménye, hogy a Hungária kiesett a bajnokjelöltek sorából. Jakab góljával az örök rangadót a Ferencváros nyerte izgalmas küzdelemben. Az Újpest hatalmas gólarányú győzelmével mezerősítette vezetőhelyét, míg a Kispest máris megelőzte a válságos időköt élő Hungáriát.

Részletes eredmények a következők:
FERENCVÁROS—HUNGÁRIA 1:0 (0:0)

A Hungária-úti pályán 16 ezer néző előtt Vas Antal vezette le a mérkőzést. Mindkét csapatban sok mérsékelt formában levő játékos szerepelt. A védelem úgy a Ferencvárosban, mint a Hungáriában jobb volt, mint a csatársor. Nagyiramu változatos küzdelem volt és a nehéz csatában megérdemelten győzött a jobb Ferencváros. A mérkőzés egyetlen gólját a Sárosi dr. helyen játszó Jakab lőtte a második félidő 36-ik percében.

ÚJPEST—SZOLNOK 6:0 (4:0)

Az újpesti csatársor kitűnő játékát nagyszerűen támogatta a fedezetcsoruk. A Szolnok veszélyesebb játékosait teljesen kikapcsolták a mérkőzésből. Góllövők: Kállai (3), Ádám, Kocsis és Zsengellér.

NEMZETI—TAXISOK 2:2 (1:0)

A rangadó szép játékát is megközelítette a két csapat találkozója. Lendületes jó futball játszottak és az eredmény igazságos. Az első félidőben a Nemzeti, a másodikban a Taxi volt va-

lamivel jobb. Góllövők: Kialagi (2), illetve Takács II. és Berecz.

KISPEST—ELEKTROMOS 1:0 (1:0)

Egyenlő ellenfelek küzdelme volt és a döntetlen igazságosabb lett volna. A győzelmet jelentő gólt Dési rugta.

SZEGED—ZUGLÓ 2:1 (1:0)

Jóiramu mérkőzésekben győzött a több szerencsével játszó Szeged. A Zugló többet támadott, de kapu előtt nem volt szerencséje. Góllövők: Harangozó, Bárkányi és Prinicz.

PHÖBUS—BUDAFOK 1:1 (1:1)

Góllövő: Solti, Hidas. Az SSE és a Bocskai találkozója elmaradt.

A vasárnapi forduló után a magyar Nemzeti Bajnokság állása a következő:

1. Újpest	16	13	1	2	64:18	27	(5)
2. Ferencváros	16	12	3	1	59:29	27	(5)
3. Kispest	17	10	3	4	39:26	23	(11)
4. Hungária	16	9	4	3	37:24	22	(10)
5. Phöbus	16	6	8	4	34:28	18	(14)
6. Nemzeti	16	5	7	4	35:29	17	(15)
7. Szeged	16	5	6	5	30:24	16	(16)
8. Budapest	16	5	6	5	24:27	16	(16)
9. Taxisok	16	4	6	6	47:42	14	(18)
10. Szolnok	16	6	2	8	27:38	14	(18)
11. Elektromos	16	4	4	8	23:32	12	(20)
12. Bocskai	16	2	3	11	20:44	7	(25)
13. Zugló	16	2	2	12	22:52	6	(26)
14. SSE	15	2	1	12	20:68	5	(25)

Olaszország—Németország 3:2 (2:1)
Négy volt osztrák játékos szerepelt a német válogatottban

Firenzéből jelentik: Ötvenezer főnyi közönség előtt került sor vasárnap a két ország válogatott labdarúgócsapatainak találkozására. A győztes olasz csapat két játékos kivételével az olimpiai csapattal álltak ki. A német válogatottban négy volt osztrák válogatott szerepelt. A két csapat felállításáa egyébként a következő volt:

Olaszország: Olivieri — Foni, Rava — Genta, Andreolo, Locatelli — Biavati, Sansone, Piola, Meazza, Colaussi.

Németország: Platzer — Janes, Schmaus — Kupfer, Goldbrunner, Kitzinger — Lehner, Hahnemann, Gauchel, Schön, Pesser.

Tapogatózó játék után a 9. percben Piola nagy helyzetet hagy ki. A szélről támogatott olaszok folyton támadnak. A 11. percben Meazza élesen leadott labdájával Piola kikerül és a kifutó Platzer feje felett a jobbsarokba emeli a labdát. 1:0.

A németek csak kapufával tudnak válaszolni. Az olasz jobbszárny, különösen Biavati nagyon veszélyes. Az olasz fedezetsor elsőrangú, nemcsak Andreolo, hanem Genta is egészen kiválóan játszik. A 17. percben Colaussi elfut, de Platzer merészen kifut eléje. A 19. percben Piola —Meazza összejáték után Meazza szép lövést küld a kapura. Óriási küzdelem folyik. Goldbrunner csak most kezdi kiemerni Piolát. A németek is fejönnek egy kicsit, de ennek ellenére is kisebb meglepetésként hat a góljuk. A 29. percben Hahnemann Kupfertől keresztlabdát kap. Olivieri kifut. Hahnemann nem téveszti el a célt. 1:1.

Utána ismét Hahnemann veszélyes. A 31. percben Piola lövéseit Platzer nehezen védi. Az olaszok fokozzák az iramot és a 35. percben Piola hirtelen kiadja a labdát a befelé futó Biavatinak. A szökő lapos lövéssel az ellenkező sarokba küldi. 2:1.

Utána Piola tör ki. Az olaszok, ha támadnak, hat emberük van elől, de ha védekezniük kell, hátul nyolcan is tömörülnek. A 41. percben Hahnemann lövése a léccől vágódik vissza.

Szünet után alig indul a játék, nyomában az olaszok támadnak. A német védelem meglendül, Piola kikerül a 16 méterről gólt 3:1.

A német csapatból Lehner megsérül, rövid ideig nem is játszik. A 10. percben Sansone lövése csaknem gólbá fut. A küzdelem fokozódik. A németek lassan feljönnek. Több német támadás fut egymásután, az egyiknél Olivieri csak pompás rabizsonáddal menti kapuját a góltól.

A 27. percben Biavati pompás lövéseit Platzer csak szögletre tudja védeni. A tizedik órádon a 31. percben Pesser, Kitzinger, Hahnemann és Platzer után Hahnemann mellé 1:0. A szélről támogatott olaszok még jobban fokozzák az iramot, játékos németek még szögletre védeni. A 33. percben Olivieri csak bravúrral tud szögletre védeni. A 36. percben Hahnemann a tizenhatoson bukiat-

ják. Feláll az olasz sorfal, Janesch jön előre a szabadrugást végrehajtani. Óriási lendülettel fut a labdának, a hatalmas sorfalon egy kis rést talál és azon keresztül rettenetes lövéssel a jobbsarokba bombázza a labdát. 3:2.

Hatalmas izgalom közepette folytatódik a játék, az olaszok már egy kicsit ernyedtek. Folyton a németek ostromolnak, de az olasz védelem még bírja az iramot és kihúzzák ujjabb gól nélkül.

Hétfőn állítják össze a Svájc ellen
játékos magyar válogatottat

Budapestről jelentik: Vasárnap Zürichben az Európa-kupáért küzd a magyar válogatott Svájc labdarúgói ellen. A szövetségi kapitány hétfőn este állítja össze a csapatot. Az összeállítás az eddigi vélemények szerint a következő:

Szabó—Olajkár I., Biró—Lázár, Sárosi III., Balog—Ádám, Vincze, Zsengellér, Kiszely, Gyetvai.

Győzött a németek válogatott tekecsapata
Budapeston. Budapestről jelentik: Vasárnap került sorra nagyszámú közönség előtt a német-magyar válogatott tekeverseny. A magyar csapat legjobb játékosa nem indulhatott, így a németek 242 fával győztek. A végeredmény 6681:6439 Németország javára.

Híres legyőzte az egész élgárdát a MAC mezei versenyén. Budapestről jelentik: A MAC vasárnap tartotta elsőosztályú egyéni és III. osztályú csapatversenyét. A versenyen a legjobb magyar távfutók indultak és éppen ezért keletet óriási meglepetést, hogy a győztes Híres László, az UTE fiatal távfutója lett. Hírest a budapesti lapok Szabóhoz fogható tehetségnek tartják.

ELMARADTAK A BAJNOKI MÉRKŐZÉSEK ROMÁNIÁBAN. Bucurestiből jelentik: Vasárnap egyetlen A. és B. ligás mérkőzést sem bonyolítottak le az országban. A Labdarúgó Szövetség ma esti ülésén dönt az elmaradt mérkőzések lejátszásának időpontjáról.

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: HÁROM EMBER A HÓBAN.
CORSÓ: PÁRIZSI MELÓDIAK.
DORIAN: A MEXIKÓI BOSSZU.

LEGUJABB

A japán hadsereg Délkinában elfoglalt egy újabb tartományt

Eljutott a francia Indokína határához — A nemzeti irányú pártok sürgetik a japán katonai szövetséget a német és olasz államokkal

Shanghaiből jelentik: A japán hadsereg a kínai déli tartományokban való előhaladását újból lényegesen továbbvitte. Vasárnap ideérkezett hír szerint a japán hadsereg a Kavangsi-tartományban szívesen ellenálló kínai csapatokat, a nyugati kínai hadsereg jobbszárnyát szétszórta, s elfoglalta a tartomány Nanning nevű székvárosát, Nanning 73 ezer lakosu város. A Kvangsi-tartományba való ilyen behatolással a japán hadsereg a francia Indo-china határához is eljutott.

A kínaiak nyugatra szorult egész hadserege a Jangcse-folyó felső vidékén tartja középső vonalait. Ezt a középső vonalat pár nappal ezelőtt a japán hadsereg már áttörte, s a Jangcsekiang

partjain is halad mind tovább nyugat felé. Már veszélyeztetve van előhaladása által Csungking is, a Csungking-kormány mostani székhelye. A visszavonuló kínaiak a japánok feltartóztatására a Jangcsekiang e szakaszán felrobantottak egy ezeröttszáz méter hosszú hidat.

Tokióból jelentik: A japán képviselőház ülészeit berekesztették, s decemberig nem is hívják össze a parlamentet. Az ülészeit berekesztése előtt a szélsőjobboldali pártok vezetői javaslatot terjesztettek a miniszterelnök elé, hogy Japán kösse meg Németországgal és Olaszországgal a katonai szövetséget Anglia és Franciaország ellen. Ez a kíváncsi most a japán nemzeti irányzat legfőbb követelése.

Francia—olasz megegyezés reménye a Mussolini beszéde után

Angol értesülés szerint már folynak a két szomszédállam között a titkos tanácskozások

Londonból jelentik: Hivatalos kormánykörök egyelőre tartózkodnak minden nyilatkozattól Mussolini beszédevel kapcsolatban. Nem látják világosan, hogy mi az értelme az olasz miniszterelnök beszédében a Földközi-tengerre vonatkozó kitételeknek. Általában az a vélemény, hogy Mussolini beszéde mitsem változtatott a politikai helyzeten s Róma és Párizs között rövidesen tárgyalások kezdődnek. A Daily Mail már azt is tudnivaló, hogy Olaszország és Franciaország között folyamatban vannak a titkos tanácskozások. Ezek a tanácskozások, a lap szerint, a következő dolgokra vonatkoznak:

Olaszország és Franciaország között a Földközi-tengeren erőegyensúly valósul meg. Pótegyezményrel egészítik ki a Mussolini és Laval közötti egyezményt a vitás kérdésekben.

Olaszország formailag elismeri, hogy Franciaország teljesíti azokat a kötelezettségeket, amelyek az 1915-iki londoni titkos szerződésben őt kötelezik.

Chamberlainnek nem volt vasárnapi pihenője.

Londonból jelentik: Chamberlain hétfői üdüléséről vasárnap visszatért Londonba. Az angol politikai élet előterében Mussolini beszéde áll. És általában úgy találják, hogy a beszédnek megnyugtató hatása volt, bár az olasz kormányelnök szokása szerint erőteljesen beszélt. Beszéde azonban nem tartalmazott ultimátumszerű kitételeket és így a beszédet megelőző aggodalom túlzott volt. A Reuter úgy tudja, Londonban nem keltett meglepetést a beszédnek a Földközi-tengerre vonatkozó része sem, mert az abban kifejtetteket Anglia természetesnek találja.

A franciák nagyon megkönnyebbültek, hogy Mussolini nem szólott Korzikáról, Nizzáról és Savoyáról.

Párizsból jelentik: A francia sajtó megállapítja, hogy Mussolini követeléseit a következő három szóban lehet összefoglalni: Tunisz, Dzsibuti, Suez. A lapok úgy találják, hogy Mussolini beszéde területi követeléseket nem tartalmaz. És nem lépte túl az olasz uralkodó beszédét. A béke azért nem lehetetlen. A lapok megegyeznek abban, hogy Olaszország és Franciaország között rövidesen folytatódna az a tanácskozások, amely-

ket már az elmúlt évben megkezdettek, de a két ország közötti sajtóháború miatt félbeszakítottak. Nagy megkönnyebbüléssel írnak arról, hogy Mussolini csak Tuniszt, Dzsibutit és Szezt említette, de Korzikáról, Nizzáról és Savoyáról nem szólt. Illetékes francia kormánykörök tartózkodóan viselkednek és az a nézetük, hogy Mussolini beszédével sem módosult a helyzet.

Daladier javaslatot tesz az olasz-francia tárgyalások megkezdésére.

Párizsból jelentik: Illetékes körök úgy tudják, hogy Daladier miniszterelnök beszédében konkrét javaslatokat fog tenni az olasz-francia diplomáciai tanácskozások megkezdésére.

Lebrunnek nem lesz ellenjelöltje az április ötödiki elnökválasztáson.

Párizsból jelentik: Ismételten megerősítik azt a hírt, hogy Lebrun köztársasági elnököt megkérlik, hogy továbbra is vállalja a francia köztársaság elnökségét. Lebrun elnök, bár több ízben kijelentette, hogy április 5-én túl nem vállalja az elnökséget, mégis úgy gondolják, hogy a nehéz időkre való tekintettel, megmá- sítja ezt a szándékát. Ha sikerül erre rábírní Lebrunt, akkor az április 5-iki elnökválasztáson nem lesz ellenjelöltje.

Göring porosz miniszterelnök a Róma—Berlin-tengely erejéről, s arról, hogy „London sokat beszél.”

Milanóból jelentik: Az Olaszországban üdülő Göring porosz miniszterelnök nyilatkozott a Popolo d'Italia-nak. Nyilatkozatában hangsúlyozta a Berlin—Róma-tengely erősségét, majd arról a szövetségről beszélt, amelyet a demokráta államok akarnak összehozni a tengely ellen. Különösen London beszél sokat — mondotta Göring — de amelyik kutya sokat ugat, az nem harap. A valóság az, hogy Cseh-Szlovákia megszűnésével Franciaország 40 hadosztályt elveszített. Anglia mindig olyan baleket keres, aki hajlandó az angol érdekekért harcolni. Németországnak és Olaszországnak az útja nyílegyenes. Göring ezután arról beszélt, hogy látóvása előtt ellátogat Rómába és szeretne Lybiába is elmenni.

Angol hír Gayda cseh tábornok letartóztatásáról

Prágából jelentik: A „Daily Telegraph” elnökrizhetetlen hírforrására hivatkozva, azt az értesülést közli, hogy Gayda tábornokot, akit csak nemrég neveztek ki a cseh nép vezérévé — a német hatóságok most váratlanul letartóztatták. Ugy tudja az angol lap, hogy Gaydát megvesztegetés vádjá miatt vették őrizetbe. Veje együtt több volt cseh pártvezér is letartóztatásba került.

A magyar képviselőház megszavazta a zsidótörvényt

Budapestről jelentik: A képviselőház harmadik olvasásra elfogadta a zsidótörvényt. A törvényjavaslatot tárgyalás végett átküldötték a felsőházhoz.

A spanyol nemzetiek Andaluziában átvették a köztársasági arcvonalt

Salamancából jelentik: A nemzeti csapatok Andaluziában áttörték a spanyol köztársaságiak frontját és hétfő délig 40 kilométert nyomultak előre és elfoglaltak tíz nagyobb helyiséget. Több köztársasági zászlóalj megadta magát. Szamandrez, a köztársasági kormány igazságügyminisztere lemondott. A burgosi rádió felszólította a köztársaságiakat, hogy adják meg magukat.

Megbeszélések Zágrábban a horvát kérdés megoldásáról

Nincs összefüggés a mostani közép-európai eseményekkel.

Belgrádból jelentik: Szvetkovics jugoszláv miniszterelnök zágrábi utazását néhány nappal elhalasztotta. Az utazás elhalasztására az adott okot, hogy az előkészítő tárgyalások a horvát vezető politikusokkal még nem fejeződtek be. Jól értesült köröknek az a véleménye, hogy a horvát kérdést nem lehet egy-két nap alatt megoldani, hiszen ez a kérdés husz év óta vár megoldásra. Hangsúlyozzák azt, hogy a horvát kérdés Jugoszláviának a belügye és semmi kapcsolatban sincs a mostani közép-európai eseményekkel.

Aprékiadatok

Adás-vétel	Lakás
szavanként 3 lei	szavanként 3 lei
Spárgatövek, előrangú minőségben kaphatók Horváth Arpád szőlőjében. Nagyvárad, Cal. Ruinelor 1. (Petőfi-u. végén.)	Kiadó május elejére kétszobás utcai lakás. Nagyvárad, Str. Take Ionescu 41. szám.
Két jókarban lévő koffer eladó. Nagyvárad, Str. Simeon Stefan 26.	Utcai két szoba, előszoba, és mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Nagyvárad, Str. Bratianu 52.
Herbst óra-, ékszeraruház. Rege Ferdinand 3. szám, Nagyvárad. Doxa, Omeza óra 800—1000 lei és feljebb. Schaffhausen óra 3000 lei. Arany karikagyűrűk 14 karátos aranyból. — Vaszek arany, ezüst, britiáns ékszereket, arany órákat.	Kettőszobás, fürdőszobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Vlahuta 44. szám.
	Különféle szavanként 3 lei
	Papiszabóság Kovács, Cluj, Str. Regina Maria 20. — Jutányos árak.